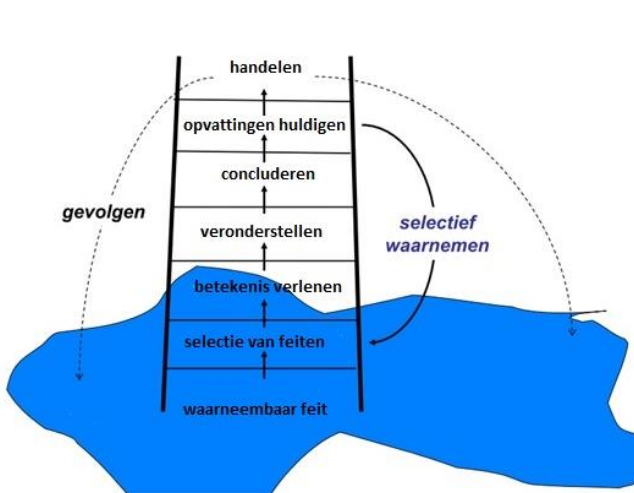

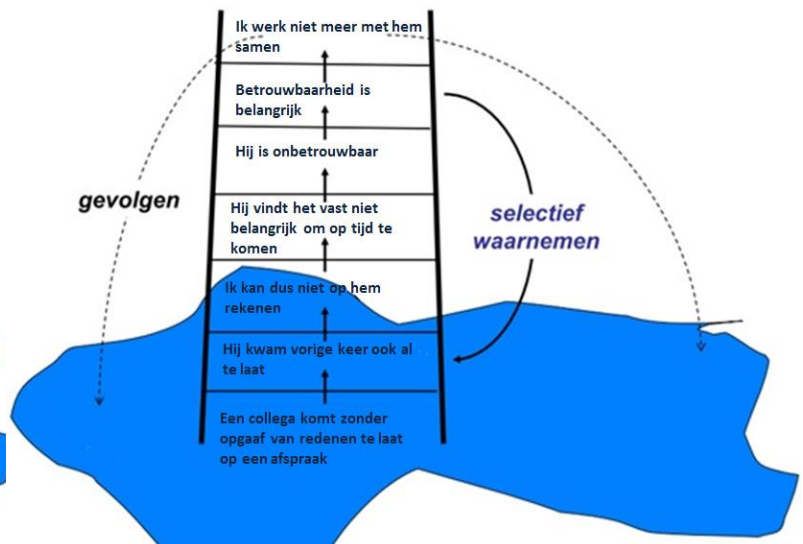
De Interpretatieladder

Bron: Kloosterboer, P. (2013). Van waarnemen naar waarmaken: potentieel van professionals ontketenen. TvC, 67 -74.

De interpretatieladder maakt zichtbaar hoe we van waarnemen kunnen komen tot een bepaalde handelswijze. We gaan in dit proces van beneden naar boven. Onderaan de ladder bevindt zich namelijk, zo stelt Kloosterboer, de poel van ongefilterde waarnemingen. Hoger op de ladder neemt de subjectiviteit toe via de persoonlijke selectie van data uit deze poel. Dan volgt betekenisgeving aan de geselecteerde data en het hierop baseren van aannames over oorzaak-gevolgrelaties in de werkelijkheid (mentale modellen). Ten slotte ontstaan zo de overtuigingen op basis waarvan we handelen (zie afbeelding 1). Afbeelding 2 illustreert de werking van de ladder aan de hand van een praktijkvoorbeeld: een collega komt te laat op een afspraak. Het voorbeeld laat zien hoe deze waarneming bij jou *kan* leiden tot bepaald gedrag.

Afbeelding 1: de interpretatieladder

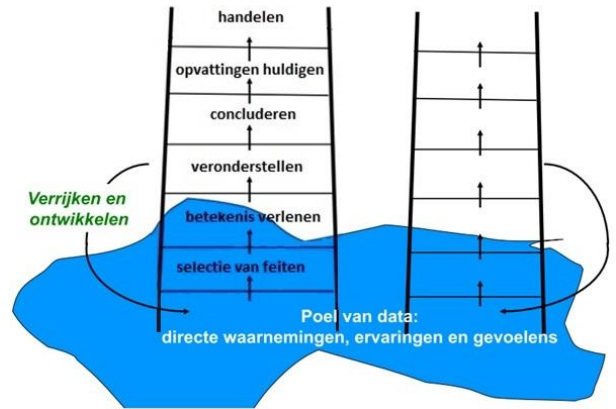

Afbeelding 2: een praktijkvoorbeeld

De ladders laten ook zien dat je er alleen van onderop in kunt klimmen. Zijwaarts, bijvoorbeeld door elkaar te overtuigen, zit de ladder volgens Kloosterboer potdicht. Dat leidt niet tot overeenstemming, maar tot stereotypen. Zo kijken vakinhoudelijke professionals nog wel eens naar managers (ook professionals trouwens!) als hinderlijke technocraten met gebrek aan vakkennis. Terwijl managers die professionals zien als eigengereid en vakgedefformeerd, met weinig oog voor wat in de 'echte wereld' gaande is. Met als gevolg langs elkaar heen praten, ruzie of zich terugtrekken, het beroemde 'pocket veto'. Ieder blijft opgesloten in het gelijk van zijn eigen ladder.

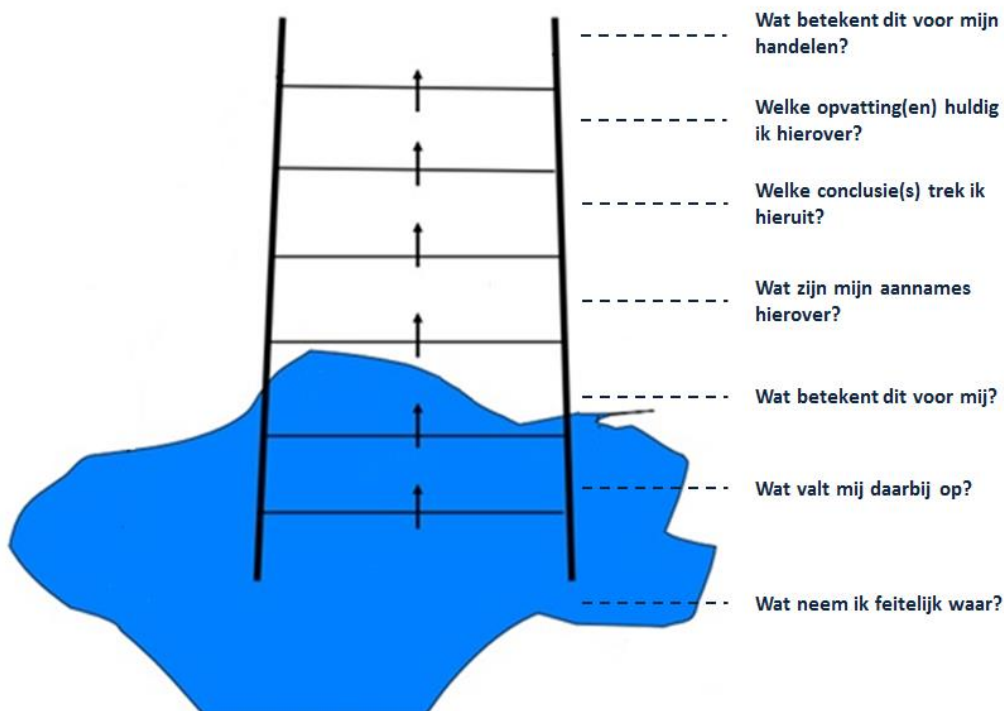
Wat volgens Kloosterboer dan ook veel beter werkt, is bouwen aan een gedeeld, actueel en valide referentiekader. Door gezamenlijk waarnemingen te doen en te delen, kun je de individuele beslissingssystemen 'herladen' met nieuwe data. Door de rijkere selectie van waarnemingen,

ervaringen en gevoelens die zo ontstaat, stijgt zowel de kwaliteit van de interpretatieladders, als de overeenstemming ertussen. Door gezamenlijk het proces van waarnemen en betekenisgeving in te gaan, kan je dus wellicht voorkomen dat je d.m.v. overtuigen tot een gezamenlijke beeldvorming probeert te komen.

Invulformulier

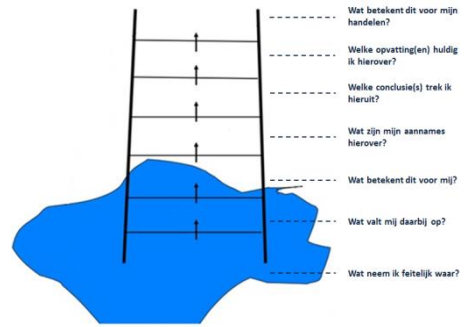
Het invulformulier op pagina 3 kan gebruikt worden om meer zicht te krijgen op je eigen en elkaars interpretatieladders. Uiteraard gaat het daarbij vooral om de gesprekken die (kunnen) ontstaan tijdens en na het invullen van de ladders en de gezamenlijke betekenisgeving daarbij.

Interpretatieladder

Ingevuld door:

Datum:

Invulmatrix – interpretatielader	
Wat neem ik feitelijk waar?	
Wat valt mij daarbij op?	
Wat betekent dit voor mij?	
Wat zijn mijn aannames hierover?	
Welke conclusie(s) trek ik hieruit?	
Welke opvatting(en) huldig ik hierover?	
Wat betekent dit voor mijn handelen?	